

”Eurooppa alkaa sen alueilta, kunnista ja kylistä”

4. maaliskuuta 2022

Me, Euroopan unionin (EU) paikallis- ja aluepäättäjät haluamme EU:n, joka vastaa tehokkaammin kansalaisten tarpeisiin ja toiveisiin.

1. EU:n demokratian perustana ovat sen 240 aluetta, 90 000 kuntaa ja yli 1,2 miljoonaa vaaleilla valittua paikallis- ja aluepäättäjää, jotka edustavat yli 450:aa miljoonaa ihmistä. Paikallisesti ”poliksissa” noin 2 500 vuotta sitten syntynyt demokratia voi pysyä EU:ssa elinvoimaisena vain, jos se on juurtunut vahvasti ja jos sitä harjoitetaan joka päivä.

2. Demokratia hyväksytään, jos ihmisten luottamus antaa sille oikeutuksen ja jos se tuottaa tuloksia kansalaisia lähimpänä olevalla tasolla. Tästä syystä katsomme, että on edistettävä **eurooppalaisen demokratian mallia**, joka perustuu kolmitahoiseen oikeuteen: alue- ja paikallisviranomaiset vankana perustana, 27 jäsenvaltiota vahvoina seininä ja EU suojaavana kattona.

Alhaalta ylöspäin suuntautuvan lähestymistavan omaksuminen EU:n toimielinten päätöksenteossa tuo EU:ta lähemmäs kansalaisia ja uudistaa luottamuksen EU:hun demokraattisena hankkeena, joka perustuu sukupuolten tasa-arvoa kunnioittavaan vahvaan edustukseen vaalien välityksellä.

3. Vaalit ovat keskeinen väline edustuksellisen demokratian toiminnassa poliittisten puolueiden työn pohjalta. Meidän on varmistettava, että sen lisäksi, että Euroopan kannalta tärkeistä aiheista keskustellaan viiden vuoden välein pidettävien Euroopan parlamentin vaalien alla, niistä keskustellaan myös ennen valtakunnallisia, alueellisia ja paikallisia vaaleja, kun otetaan huomioon, että 70 prosenttia EU:n lainsäädännöstä pannaan täytäntöön paikallis- ja aluetasolla.

4. Demokraattisemman EU:n on korjattava nykyinen poliittisen ja oikeudellisen le-

gitimiteetin puute ja tehtävä alueistaan, lääneistään, kunnistaan ja kylistäan erottamaton osa päätöksentekomekanismejaan nykyisten perussopimusten määräysten puitteissa tai perussopimusten mahdollisen tulevan muutoksen yhteydessä.

5. Kehotammekin laajentamaan Euroopan alueiden komitean tehtävää asteittain nykyisestä neuvoo-antavasta roolista kohti sitovaa roolia tietyillä politiikan aloilla, joilla on selkeä alueellinen ja paikallinen ulottuvuus, välttämällä kuitenkin EU:n monisäikeisyyden lisäämistä. Paikallis- ja alueviranomaisten EU:n lainsäädännön laatimista ja täytäntöönpanoa koskevan asiantuntemuksen entistä parempi huomioon ottaminen johtaa parempaan sääntelyyn ja lisää EU:n demokraattista oikeutusta.

Toissijaisuusperiaatetta voidaan vahvistaa näin antamalla Euroopan alueiden komitealle paremmat mahdollisuudet osallistua EU:n toimielinten välisiin neuvotteluihin lainsäädäntöehdotuksista (kolmikantaneuvottelut) ja antamalla alueparlamenteille virallinen rooli EU-lainsäädännön ehdottamisessa tiettyjen, tarkkaan määriteltyjen ehtojen täytyessä.

6. Kehotamme hyödyntämään Euroopan tulevaisuuskonferenssista saatuja kokemuksia jatkuvan ja paikallälähtöisen vuoropuhelun kehittämiseksi kansalaisten kanssa osallistavana mekanismina, joka yhdistäisi EU:n paremmin paikallisen, alueellisen ja valtiollisen tason realiteetteihin ja varmistaisi, että kansalaiset saavat palautetta ajatuksistaan ja ilmaisemistaan huolista, osallistaen erityisesti nuoret. Valtakunnalliset ja Euroopan tason alueelliset järjestöt yhdessä Euroopan alueiden komitean, sen nuorten päättäjien verkoston ja alueellisten ja paikallisten EU-valtuutettujen verkoston kanssa ovat valmiita edistämään tätä prosessia.

7. Kehotamme Euroopan tulevaisuuskonferenssia vahvistamaan koheesion perusarvoksi ja ohjenuoraksi kaikille EU:n politiikoille kumppanuuden ja monitasoisen hallinnon pohjalta.

8. Kehotamme vahvistamaan EU:n selviytymiskykyä niin, että paikallis- ja alueviranomaiset otetaan selkeästi mukaan sosiaali-, ilmasto-, ympäristö-, energia- ja digitaalipolitiikan suunnitteluun ja täytäntöönpanoon ja että ne saavat suoraan EU:n rahoitusta toimivaltaansa kuuluvilla aloilla.

9. Kannatamme Euroopan terveysunionia, joka antaa EU:lle tarvittavan toimivallan reagoida nopeasti terveyskriiseihin toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteita noudattaen.

10. Kehotamme hyväksymään tulevaisuuteen suuntaavan EU:n maaseutuagendan, joka lisää kaupunkien ja maaseudun integroitumista ja johtaa maaseutuyhteisöjen kestäväpohjaiseen uudistumiseen.

11. Kehotamme EU:ta hyödyntämään naapuri- ja laajentumismaiden paikallis- ja alueyhteisöihin vuosien mittaan luotuja vahvoja yhteyksiä ja rakentamaan oikeusvaltiota ja hyvää hallintoa alhaalta ylöspäin.

12. Kansalaisten luottamuksen voittamiseksi takaisin meidän on uudistettava demokratian ja eurooppalaisten arvojen toimintaa koulutuksen ja kansalaisuuden avulla erityisesti nuorten keskuudessa ja raja-alueilla ja edistettävä samalla yhtäläisten mahdollisuuksien kunnioittamista.

Meidän on tehtävä yhteistyötä, jotta demokratia tuottaa tuloksia ja tuo unionin lähemmäs kansalaisiaan.

